

Communiqueer
slimmer over de
Wet zorg en dwang

Een draak van een wet...?

Je wilt dat collega's snappen hoe ze moeten omgaan met de Wet zorg en dwang. Dan kun je natuurlijk gewoon een nieuwe beleidsnotitie op intranet plaatsen...

Maar werkt dat? Met een wet die zo veel impact heeft op mensenlevens en zo veel vragen oproept? Je kunt het ook slimmer aanpakken.

In theorie...

Sinds 1 januari 2020 is de Wet zorg en dwang (Wzd) van kracht. Daarin staat hoe zorgprofessionals moeten omgaan met vrijheidsbeperking en onvrijwillige zorg.

Hoewel onvrijwillige zorg ook stond beschreven in de oude wet, de Bopz, heeft de nieuwe wet gevolgen voor hoe collega's zorg verlenen aan cliënten. Het uitgangspunt is nu: 'nee, tenzij'.

Onvrijwillige zorg en vrijheidsbeperking mogen dus niet, tenzij er sprake is van een ernstig nadeel voor een cliënt of zijn omgeving.

...en in de praktijk

Maar hoe weten begeleiders en verzorgenden wat een 'ernstig nadeel' is? Hoe zorg je dat ze de abstracte wettekst vertalen naar hun eigen praktijksituaties? En hoe ga je om met de dilemma's die daarbij komen kijken?

Een wet die zo veel impact heeft op mensenlevens, voer je niet even in. Die voer je uit. Maar hoe dan?

Lees onze vijf stappen >

Vind er iets van!

Deel die visie met je collega's

Vertaal het in een verhaal

Naar buiten!

Herhaal, herhaal, herhaal

STAP 1 Vind er iets van!

Koppel de kern van de nieuwe wet aan jouw visie. Wat vind je als organisatie van deze wet, waarom is de inhoud ervan belangrijk?

Kijk niet naar droge regels, maar naar de bedoeling van de wet en zoek de raakvlakken met je eigen verhaal.

Dan wordt het niet meer 'van Den Haag moeten we onvrijwillige zorg terugdringen', maar bijvoorbeeld: 'Wij staan voor menswaardige zorg. Mensen opsluiten hoort daar niet bij.'

Zo draai je het gesprek over de nieuwe wet om *van moeten naar willen*.

Vind er iets van!

Deel die visie met je collega's

Vertaal het in een verhaal

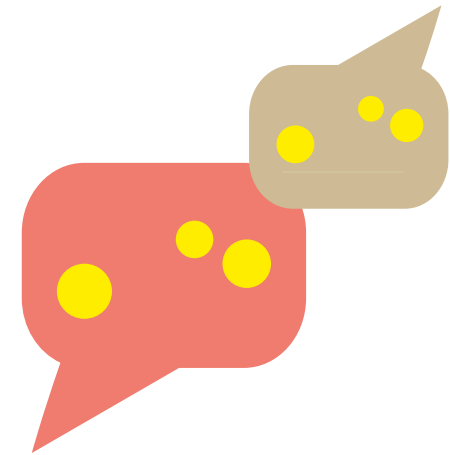
Naar buiten!

Herhaal, herhaal, herhaal

STAP 2 Deel die visie met je collega's

Voor je hen bestookt met nieuwe regelgeving, is belangrijk dat mensen zich eerst bewust worden van het thema 'vrijheidsbeperking'. En dat ze snappen waarom dit voor hen belangrijk en relevant is. Laat zien dat deze wet goed past bij de visie van je organisatie en bij wat je nu al aan het doen bent. 'We vinden het belangrijk dat... en daarom doen we...'

- Maak bijvoorbeeld een kort animatiefilmpje. Daarin vertel je in gewone taal hoe jouw organisatie omgaat met onvrijwillige zorg. Gebruik concrete voorbeelden en beschrijf situaties die voor collega's herkenbaar zijn.
- Kom niet aan met ambtelijke en juridische stukken vol jargon en managementtaal. Daar kan een begeleider niets mee. Gebruik korte teksten en toegankelijke taal.

Vind er iets van!

Deel die visie met je collega's

Vertaal het in een verhaal

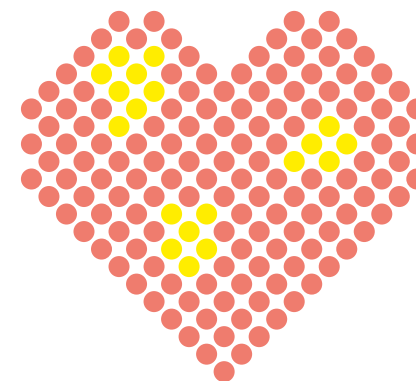
Naar buiten!

Herhaal, herhaal, herhaal

STAP 3 **Vertaal het in een verhaal**

Jouw collega's hoeven de nieuwe wet niet van A tot Z te kennen. Wat je als zorgprofessional wél wil weten: wat betekent de nieuwe wet voor mijn dagelijks werk? Wat moet ik wel – en wat juist niet doen? Vertaal de abstracte wettekst dus naar concrete, pakkende verhalen uit je eigen organisatie. Zorg voor herkenbare voorbeelden.

- Ontwikkel e-learnings en toolkits, en organiseer teambijeenkomsten. Let daarbij op dat je niet alleen aan het zenden bent, maar dat je steeds aansluit bij de vragen en interesses van je collega's. Geef ze handvatten in de vorm van een stappenplan.
- Schrijf in je medewerkersblad geen droog stuk waarin je de wettekst nog eens oplepelt, maar deel bijvoorbeeld het persoonlijke verhaal van een cliënt, waaruit blijkt welke dilemma's en afwegingen er komen kijken bij onvrijwillige zorg.

Op de website Dwanginzorg.nl van het ministerie van VWS staan handige praktijkvoorbeelden.

Vind er iets van!

Deel die visie met je collega's

Vertaal het in een verhaal

Naar buiten!

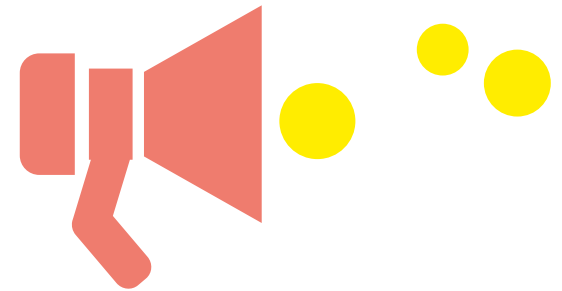
Herhaal, herhaal, herhaal

STAP 4 Naar buiten!

Informeer cliënten, verwanten, zorgpartners en anderen die belangrijk voor je zijn.

Dat hoeft natuurlijk niet met een zakelijk mailtje in de trant van 'de Wet zorg en dwang komt eraan'. Liever niet zelfs – zie stap 1!

Voorkom dat je alleen maar afzender bent; ga in gesprek. Praat met cliënten en hun naasten over eigen regie en onvrijwillige zorg. Organiseer bijvoorbeeld een dialoogdiner met de cliëntenraad.

Vind er iets van!

Deel die visie met je collega's

Vertaal het in een verhaal

Naar buiten!

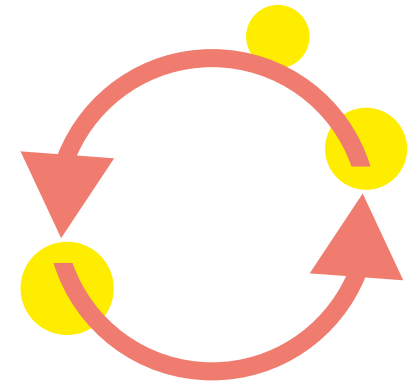
Herhaal, herhaal, herhaal

STAP 5 **Herhaal, herhaal, herhaal** (houd de aandacht vast)

Oké, dus je hebt aandacht besteed aan de Wet zorg en dwang.
En dan? Herhaling is de sleutel tot succes.

Laat organisatiebreed zien hoe je werk maakt van de wet.
Blijf de nieuwe regels, en vooral de verhalen en dilemma's die eruit voortkomen, onder de aandacht brengen.

Spreek bijvoorbeeld van tevoren met je ondernemings- en cliëntenraden af dat je een jaar lang moeilijke casussen verzamelt, situaties waar je niet uit komt. Laat zien dat je de regels niet kúnt volgen, als je dilemma's uit de weg gaat.

Vind er iets van!

Deel die visie met je collega's

Vertaal het in een verhaal

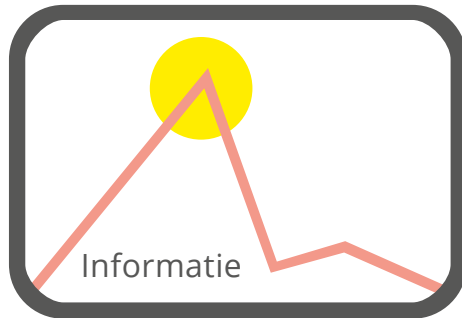
Naar buiten!

**Herhaal,
herhaal,
herhaal**

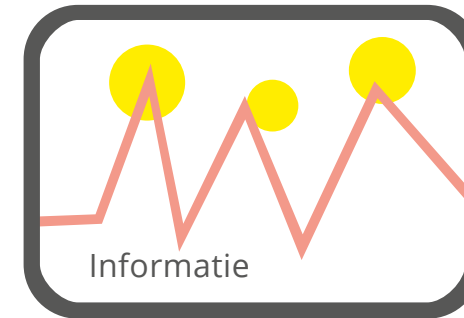
Geef ruimte aan de verhalen van je collega's; luister, observeer en onderneem actie. Laat merken dat je sámen op zoek bent.

- Deel een serie korte filmpjes op intranet, waarin collega's vertellen hoe ze in hun dagelijks werk omgaan met dilemma's rond onvrijwillige zorg en vrijheidsbeperking.
- Organiseer een congres of symposium voor collega's en partners over het onderwerp met workshops en ruimte voor verhalen uit de praktijk.

Herken je dit?

Probeer het eens zo:

Vind er iets van!

Deel die visie met je collega's

Vertaal het in een verhaal

Naar buiten!

Herhaal, herhaal, herhaal

Einder Communicatie is een creatief, strategisch bureau van adviseurs en makers. We zijn expert in de sectoren wonen, zorgen en leren.

Meer weten?

www.einder.com